

Handleguide til en respektfuld og professionel arbejdskultur i musikbranchen

trygt
RUM

En handleguide til god adfærd i musikbranchen

Formålet med denne handleguide er at bidrage til at skabe et respektfuldt og professionelt arbejdsmiljø i musikbranchen. Guiden skal hjælpe med at etablere klare rammer og retningslinjer, som aktører i branchen kan anvende til at udvikle egne kodekser for god opførsel i forbindelse med et professionelt samarbejde om musik.

Er der behov for retningslinjer?

I musikbranchen er et godt og trygt arbejdsmiljø afgørende. Det skaber rum for dialog og fremmer diversitet. Det handler om at skabe en kultur, hvor respekten for hinanden er i centrum, og hvor kreativiteten kan trives. Musikbranchen er præget af både formel og uformel magt, grænserne mellem det personlige og professionelle kan være flydende, og magtpositioner kan blive misbrugt.

Derfor er det vigtigt at tale om, hvordan vi kan blive bedre til at omgås hinanden respektfuldt. Et første skridt er at etablere nogle fundamentale retningslinjer for adfærd, så vi kan skabe et trygt, anerkendende og professionelt arbejdsmiljø i vores branche.

Hvem er handleguiden til?

Handleguiden er udviklet af Trygt Rum Netværket og er rettet til alle os, der arbejder i musikbranchen. Uanset om du er artist, arrangør, tekniker, manager, producent eller andet, så spiller du en vigtig rolle i at fremme en mere ansvarlig musikbranche. Vi opfordrer derfor alle i branchen til at deltage aktivt i at skabe den nødvendige og positive forandring. Vi tror på, at fælles retningslinjer er det første vigtige skridt i den retning.

Er du gatekeeper eller døråbner?

Brug din indflydelse
positivt.

Skab retningslinjer for adfærd

Når vi etablerer retningslinjer for, hvordan vi ønsker, man skal opføre sig over for hinanden, betyder det, at flere bliver opmærksomme på deres egen opførsel og på at respektere andres grænser. Med en fælles forståelse for, hvordan vi behandler hinanden respektfuldt, bliver det lettere at identificere, når det ikke sker.

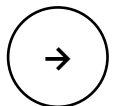
Fordele ved retningslinjer:

- Det bliver nemmere at sige fra.
- Det bliver nemmere at gribe ind.
- Hvis der kommer en sag, kan vi som aktører reagere ud fra en plan.

Hvad er grænseoverskridende adfærd?

Grænseoverskridende adfærd omfatter forskellige former for overgreb og diskrimination, herunder seksuelle overgreb, sexismen, racisme, chikane og mobning i form af stødende kommentarer eller fysisk ydmygelse.

Det er vigtigt at forstå, at grænser er individuelle, og det, der kan være acceptabelt for én person, kan være uacceptabelt for en anden. Hvis du er usikker på, om noget er grænseoverskridende, er det altid bedre at udvise forsigtighed og respekt. Du kan prøve at afklare situationen ved at spørge vedkommende direkte. Husk, at det ikke er den andens ansvar at sige fra – det kan være svært, hvis vedkommende har mindre magt eller indflydelse end dig selv. Ved at skabe åbenhed omkring emnet og respektere hinandens grænser bliver vi klogere.

Hvis du har magt, så har du et ansvar.

Samvæsprincipper for Trygt Rum Netværket

Trygt Rum Netværket har udviklet seks samvæsprincipper. De er vores bud på retningslinjer for respektfuldt samarbejde, interaktion og kommunikation, og de er med til at skabe en fælles forståelse af, hvordan vi ønsker at behandle hinanden, og hvordan vi kan handle i forskellige situationer.

Samvæsprincipperne er de principper, vi kommer til at efterleve i Trygt Rum Netværket, og du vil derfor møde dem, når du møder os.

1

Hav respekt for personlige grænser

Respektér andres personlige rum og grænser, både fysisk og psykisk. Spørg om det er ok, før du rører ved eller krammer folk. Undgå at kommentere på folks tøj, udseende eller seksualitet.

2

Vær professionel

Hold det professionelt, når du arbejder sammen med musikere eller andre i branchen. Musik er kunst, personligt udtryk og nogle gange en fest. Men det er også et arbejde, og med mindre I har aftalt andet, så er relationen professionel.

3

Tag ansvar for dine egne handlinger

Tag ansvar for dine handlinger. Hvis nogen fortæller dig, at din adfærd eller noget du har sagt, har såret eller skabt utryghed, så prøv at sætte dig i vedkommendes sted. Spørg, hvad du kan gøre for at rette op på situationen. Undgå at bagatellisere dine handlinger, selvom de måske ikke var ondt ment.

4

Respekter og anerkend forskelligheder

Vi har alle vores forudfattede holdninger, men undgå at dømme andre ud fra deres udseende eller identitet. Vi er mere og andet end vores køn, alder, synlige eller usynlige handicap, etnicitet, nationalitet, seksualitet, religion osv.

5

Vær inkluderende

At være inkluderende kan kræve lidt ekstra opmærksomhed og nogle gange en ekstra indsats. Det er nemmest at gøre, som man er vant til og hvad man tror er "normalt." Men normer for fællesskaber og godt samvær er ikke universelle, og der er ikke én rigtig eller den bedste måde at være sammen på.

Så hvordan kan vi være inkluderende? Er der nogen, der har svært ved at deltage i fællesskabet? Husk, at ikke alle drikker alkohol, så sørg for alternativer. Måske er der nogle, der ikke taler dansk, så hvilket sprog skal vi tale sammen på i forskellige sammenhænge? Tag for eksempel også en snak om, hvornår fester og møder skal starte og slutte.

Ved at være opmærksomme på hinanden, kan vi skabe et miljø, hvor alle føler sig værdsat og velkomne.

6

Grib ind

Hvis du ser nogen opføre sig grænseoverskridende, så grib ind. Det kan dog være svært at vurdere hvornår og hvordan, man skal gribe ind. Men som bystander har du flere muligheder.

- Hvis du vælger at gribe direkte ind, skal du forsøge at håndtere situationen uden at eskalere konflikten.
- Hvis du ikke kan gribe ind uden at eskalere konflikten, kan du bede andre tilstedeværende om at hjælpe eller hente hjælp.
- Hvis du er i tvivl om, hvorvidt det, du ser, er grænseoverskridende, kan du spørge, hvordan personen selv oplever situationen.
- Uanset, hvordan du vælger at forholde dig, så er det en god idé at sikre dig, at den krænkede efterfølgende har det godt, eller om der er brug for støtte eller anden hjælp.

Arbejd aktivt med samvæsprincipperne

Hvis I gerne vil bruge samvæsprincipperne ved for eksempel events, koncerter, møder eller produktioner, så er her fire gode råd til at sikre, at principperne forankres hos jer, og I ved, hvem der har ansvaret.

1

Definér samvæsprincipper ved events

Også ved events er det afgørende at skabe en tryk atmosfære, hvor alle føler sig velkomne og respekterede. Klare samvæsprincipper guider både arrangører, medarbejdere, artister og gæster i, hvordan de bør opføre sig under eventet.

2

Skab engagement

Alle skal være med til at skabe og opretholde et trygt og respektfuldt miljø. Når I deltager i et event, kan I være positive rollemodeller, og I kan opfordre andre til at være hensynsfulde. På den måde kan I sammen sikre, at jeres handlinger afspejler jeres fælles principper og værdier, og at I kan skabe den kultur, I ønsker.

3

Udpeg en person, der er ansvarlig for at opretholde et trygt rum

Alle, herunder medarbejdere, artister og sikkerhedspersonale, skal være bekendt med og følge samvæsprincipperne. Og selvom alle er med til at skabe et respektfuldt miljø, så er det en god idé at udpege en eller flere personer, der er overordnet ansvarlige for at opretholde et trygt rum i forbindelse med et event.

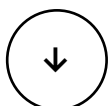
4

Få feedback og evaluér

Søg aktivt feedback efter et event, så I kan få indsigt i, hvor der evt. er problemer, og hvordan oplevelsen kan forbedres.

Lav en samværs- politik

Kodeks, etiske retningslinjer, code of conduct, samværs- eller arbejdspladspolitik. Kært barn har mange navne, og det er ikke så vigtigt, hvad vi kalder det.

**Principperne er det,
vi siger, vi skal gøre.
Politikken er, hvordan
vi gør det.**

Hver organisation må definere hvilke elementer, deres samværspolitik skal indeholde. Skal den italesætte adfærd generelt? Skal den italesætte sexismen specifikt? Der er ikke en one-size-fits-all, men her er vores bud på nogle byggesten, der kan skabe forudsætningerne for en god politik.

Formål og intentioner

- Beskrivelse af formålet med en samværspolitik.
- Italesættelse af respekt for andre som grundvilkår.
- Beskrivelse af den ønskede kultur, adfærd og arbejdsfællesskab.

Sæt rammerne

- Definér rammerne for god adfærd.
- Eksemplicér god og dårlig adfærd (kommentarer, fysisk berøring, personlige grænser osv.).
- Adressér både fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

Handleplan til håndtering af sager

- Lav en handleplan for håndtering af eventuelle sager mht. hjælp, afklaring, fortrolighed, og hvilke ressourcer man kan trække på.
- Definér, hvem der tager sig af sager, og hvordan man afklarer, hvordan de bedst håndteres (internt, politianmeldelse osv.).
- Definér, hvad der skal håndteres med ekstern hjælp.
- Skab et trygt miljø for dem, der tager imod sager (det kan være aflastende møder eller psykologhjælp).
- Definér hvilke sanktioner, der kan/skal træde i kraft, og hvad processen er.
- Beskrivelse af hvem der skal involveres i en proces (bestyrelse, jurist, psykolog eller andre).
- Dokumentér henvendelser så alt er på skrift.

Placering af ansvar

- Tydeliggør, at det ikke er den krænkedes ansvar at skulle/kunne sige fra.
- Forklar, hvordan ansvaret for håndtering er i organisationen.

Anonymitet og ansvarlig kommunikation

- Lav en plan for håndtering af persondata (GDPR) – personsager er anonyme.
- Hav en plan for intern og ekstern kommunikation i forbindelse med eventuelle sager.

Vejledning og støtte til at gribe ind

- Tydeliggør, hvem man kan henvende sig til, hvis man oplever, at nogen eller man selv bliver udsat for grænseoverskridende adfærd (kontaktinformation).
- Rådgiv om, hvordan man kan agere i eller efter en grænseoverskridende situation.

Definér samværsprincipper

- Sæt rammerne for den ønskede adfærd og kultur. Brug Trygt Rum Netværkets principper som inspiration til en samtale om samværsprincipper.

Henvis til mere hjælp

- Gør det tydeligt, hvor man kan hente yderligere hjælp, for eksempel Trygt Rum-telefonen, MentalVoice, whistleblowerordninger eller Arbejdstilsynet.

Lyt – anerkend – hjælp

Hvis en person rækker ud og fortæller om en grænseoverskridende adfærd, så skal der være nogen til at gribe dem. I første omgang er de tre råd herunder en slags førstehjælp, som alle kan anvende, også selvom man ikke er fagperson eller har erfaring med den type henvendelser.

Lyt

Det er afgørende at lytte til personens oplevelse. Det kan være en overvindelse at beslutte sig for at fortælle om en grænseoverskridende adfærd, så lyt til personen.

Anerkend

Anerkend deres oplevelse af situationen – stil ikke spørgsmål, der kan virke fordømmende eller så tvivl om, hvad der er foregået.

Hjælp

Hjælp personen videre og oplys kontaktnummer til relevante fagpersoner. Det kan være Trygt Rum-telefonen, en psykolog eller politiet.

Trygt Rum Netværket

Trygt Rum Netværket består af 15 organisationer fra musikbranchen med et fælles ønske om at forebygge grænseoverskridende adfærd og fremme et hensynsfuldt og professionelt arbejdsmiljø. Gennem viden og konkrete værktøjer vil vi skabe bedre betingelser og øget tryghed i musikbranchen.

I 2023 åbnede vi den anonyme telefonlinje Trygt Rum. Her har vi skabt en sikker zone, hvor alle fra musik- og kulturbranchen kan dele deres oplevelser og få styr på følelser, rettigheder og mulighederne for videre hjælp.

Det er vores håb, at handleguiden giver inspiration til dialog og udmønter sig i konkrete tiltag, der er med til at skabe en mere professionel og tryk musikbranche.

Har du spørgsmål?

 <p>Andreas Hemmeth andreas@autor.dk</p>	 <p>Marianne Lewandowski mlew@artisten.dk</p>	 <p>Kat Jarby kat@kajamanagement.com</p>
 <p>Jonas Elbrønd Jonas@unitedstage.dk</p>	 <p>Sine Tofte Hannibal sth@komponistforeningen.dk</p>	 <p>Gitte Velling GVE@dmf.dk</p>
 <p>Constance Hegner constance@dpa.org</p>	 <p>Kasper Find kasper@dup.nu</p>	 <p>Lasse Lindholm lal@ifpi.dk</p>
 <p>Amanda Viuf Hammerich amvi@koda.dk</p>	 <p>Nadia Donnerborg info@kkib.org</p>	 <p>Thomas Rhode thomas@mxd.dk</p>
 <p>Ole Dreyer ole@musikforlaeggerne.dk</p>	 <p>Nadia Donnerborg nadia@rosa.org</p>	 <p>Sofie Holst sofie@tempu.nu</p>

Trygt Rum Netværkets handleguide til en respektfuld og professionel arbejdskultur i musikbranchen er udviklet med faglig sparring fra Lynn Roseberry, Ph.D og CEO, On the Agenda.

Brug for en at tale med?

Har du brug for at tale med en rådgiver i forbindelse med grænseoverskridende adfærd, kan du ringe til Trygt Rums anonyme telefonrådgivning for mennesker i musik og kulturbranchen, der er etableret i samarbejde med Sex og Samfund.

Ring på 70 20 99 99

Find mere information på trygtrum.dk

trygt
RUM